

الله متعال می فرماید: هرکس با دوستان من دشمنی کند، من با او اعلام جنگ می نمایم. و بنده ام با هیچ چیزی به من نزدیک نمی شود که نزد من محبوب تر از چیزی باشد که بر او فرض کرده ام. و همچنان با انجام نوافل به من تقرب می جوید تا اینکه محبوب من قرار می گیرد.

از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «إِنَّ اللَّهَ قَالَ: مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنَنْتُهُ بِالْحَرْبِ، وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتُ عَلَيْهِ، وَمَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالتَّوَافِلِ حَتَّىٰ أَحِبَّهُ، فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ: كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ، وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ، وَيَدَهُ الَّتِي يَبْتَاطِشُ بِهَا، وَرَجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا، وَإِنْ سَأَلَنِي لِأَعْطِيْتَهُ، وَلَئِنِ اسْتَعَاذَنِي لِأَعِيذْتَهُ، وَمَا تَرَدَّدْتُ عَنْ شَيْءٍ أَنَا فَاعِلُهُ تَرَدُّدِي عَنْ نَفْسِ الْمُؤْمِنِ، يَكْرَهُ الْمَوْتَ وَأَنَا أَكْرَهُ مَسَاءَتَهُ»؛ «الله متعال می فرماید: هرکس با دوستان من دشمنی کند، من با او اعلام جنگ می نمایم. و بنده ام با چیزی به من نزدیک نمی شود که نزد من محبوب تر از مواردی باشد که بر او فرض کرده ام. و همچنان با انجام نوافل به من تقرب می جوید تا اینکه محبوب من قرار می گیرد. و چون مورد محبت من قرار گرفت، من گوش او می شوم که با آن می شنود، چشم او می شوم که با آن می بیند، دست او می شوم که با آن می گیرد و پای او می شوم که با آن راه می رود؛ و اگر از من طلب کند، حتما به او عطا می کنم و اگر پناه بخواهد، حتما او را پناه می دهم. و در هر کاری که می خواهم انجام دهم، "تردد" من به اندازه ی قبض روح مؤمنی که مرگ را نمی پسندد و من هم آزارش را نمی پسندم، نیست.»

[صحیح است] [به روایت بخاری]

اینکه الله متعال می فرماید: «مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنَنْتُهُ بِالْحَرْبِ» یعنی هرکس دوست الله متعال را مورد اذیت و آزار قرار دهد؛ - و دوست الله متعال مومن متقی و پرهیزگاری است که پیرو شریعت الهی باشد؛ - و او را دشمن خود بدانند، به او اعلام می کنم که من الله با او سر جنگ دارم، چون از طریق دشمنی با دوستانم به جنگ با من برخاسته است. در ادامه می فرماید: «وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتُ عَلَيْهِ، وَمَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالتَّوَافِلِ حَتَّىٰ أَحِبَّهُ»؛ وقتی یادآور می شود دشمنی با دوستان الله، دشمنی با الله است، دوستان خود را که دشمنی با آنها حرام بوده و دوست داشتن آنها واجب است، توصیف می کند. و در ادامه مواردی را که به وسیله ی آنها تقرب حاصل می گردد ذکر می کند. و اصل ولایت، نزدیکی و اصل عداوت و دشمنی، دوری می باشد. بنابراین دوستان و اولیای الله همان کسانی هستند که با انجام کارهایی به او نزدیک شده و تقرب می جویند که به الله متعال تقرب حاصل می گردد و دشمنان الله کسانی هستند که با انجام اعمالی مقتضی طرد و دوری، از الله متعال دور می شوند. الله متعال دوستان مقرب خود را به دو دسته تقسیم می کند: 1- کسانی که با ادای فرایض به او تقرب حاصل می کنند؛ و این شامل انجام واجبات و ترک محرمات می شود. چون همه ی اینها از فرایض الهی می باشند که الله متعال بر بندگانش فرض کرده است. 2- کسانی که علاوه بر انجام فرایض، با نوافل به او تقرب می جویند. و چون بنده تقرب با نوافل را ادامه دهد و در این زمینه پایدار و پایبند باشد، باعث می شود الله متعال او را دوست داشته و از محبوبان الله قرار بگیرد. در ادامه می فرماید: «فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ: كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ، وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ، وَيَدَهُ الَّتِي يَبْتَاطِشُ بِهَا، وَرَجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا»؛ یعنی هرکس تلاش کند با فرایض و سپس نوافل به الله متعال تقرب حاصل کند، الله او را به خود نزدیک می گرداند و او را در این اعضای چهارگانه محکم و استوار نموده و در مسیر مستقیم قرار می دهد؛ چنانکه جز آنچه رضایت الله متعال در آن باشد نمی شنود و به چیزی جز آنچه الله متعال

دوست دارد نگاه نمی کند و از نگاه حرام دوری می کند. با دستش جز کاری را انجام نمی دهد که رضایت الله متعال در آن است و جز در مسیری که رضایت الله را به همراه دارد، گام بر نمی دارد و پا نمی گذارد. چون الله متعال او را در مسیر مستقیم قرار داده است؛ بنابراین تمام تلاش وی در مسیر خیر و خوبی می باشد. معنای جملات مذکور در این بخش، همین است و این بخش از حدیث، حجتی برای معتقدان به حلول و اتحاد نیست؛ همان کسانی که با استدلال اشتباه به این حدیث می گویند: الله در بنده حلول می کند یا با او متحد شده و یکی می شود. الله متعال از این افترا پاک و منزّه می باشد. و این اعتقاد و باور کفر است و الله و رسولش از آن پاک و بری می باشند. در ادامه می فرماید: «وَإِنْ سَأَلْتَنِي لِأَعْطِيَنَّكَ، وَلَئِنْ اسْتَعَاذَنِي لِأَعِيذَنَّكَ»؛ یعنی این محبوب مقرب نزد الله، از جایگاه و منزلت خاصی نزد او برخوردار است تا جایی که اگر چیزی از الله بخواهد، به او عطا می کند و اگر از چیزی به الله پناه ببرد، او را پناه می دهد؛ و اگر دعا کند، دعایش را اجابت می کند. و به این ترتیب الله متعال او را گرامی داشته و مستجاب الدعوه می شود. «وَمَا تَرَدَّدْتُ عَنْ شَيْءٍ أَتَا فَأَعْلُهُ تَرَدُّدِي عَنْ نَفْسِ الْمُؤْمِنِ، يَكْرَهُ الْمَوْتَ وَأَنَا أَكْرَهُ مَسَاءَتَهُ»؛ مراد از این بخش، این است که اراده ی الله متعال بر این رفته که بندگان همگی بمیرند و طعم مرگ را بچشند. چنانکه می فرماید: «كُلُّ نَفْسٍ دَائِقَةُ الْمَوْتِ»؛ «هر کسی چشنده ی [طعم] مرگ است». و «موت» جدا شدن روح از بدن می باشد که با درد بسیار زیادی همراه است؛ از آنجا که مرگ چنین دردناک است و الله متعال آن را برای همه ی بندگان در نظر گرفته است و همگی آن را می چشند، درحالی که الله متعال اذیت و آزار مومن را نمی پسندد و دوست ندارد، این مساله در حق مومن «تردد» نامیده شده است. شیخ بن باز رحمه الله می گوید: «التردد» صفتی لایق و شایسته ی الله متعال می باشد که کیفیت آن برای کسی جز الله متعال معلوم نیست و مانند تردید ما نیست؛ بلکه «تردد» منسوب به الله متعال شبیه تردید مخلوقات نیست و چنان است که لایق و شایسته ی الله متعال می باشد مانند سایر صفات الهی.

<https://sunnah.global/hadeeth/fa/show/6337>

النَّجَاةُ الْخَيْرِيَّةُ
ALNAJAT CHARITY

